

RINGSTED KOMMUNE

GRØNT REGNSKAB

Kommunale ejendomme

Indholdsfortegnelse

Forord	3
Generelt	4
Administration	6
Kulturelle ejendomme	10
Plejhjem/center	14
Skoler	18
Børneinstitutioner	26
Hjemmekompostering	34
Konklusion	36

Forord

For anden gang udsender Ringsted Kommune nu et Grønt Regnskab for kommunale ejendomme. Erfaringer fra det første regnskab er medtaget og regnskabet er udvidet med flere data.

Et Grønt Regnskab er et vigtigt skridt hen imod en mere bæredygtig kommune. Det tegner - ligesom et økonomisk regnskab - et godt billede af det forløbne års „flow“, af energi og ressourcer, der passerer gennem systemet. Samtidig med at de enkelte måltal er indikatorer for om forbruget er steget eller faldet i forhold til året før, kan de også bidrage til at opdage usædvanlige store forbrug og spild.

Et Grønt Regnskab kan også være en del af grundlaget, når miljøindsatsen skal debatteres og prioriteres.

- På hvilke områder er der problemer?
- Hvor er der behov for en indsats?
- Hvad skal prioriteres?

De efterfølgende år kan det Grønne Regnskab bruges til at evaluere og give en status for indsatsen på grundlag af kommunens prioriteringer, som det f.eks. fremgår af en handleplan.

- Har indsatsen virket?
- Er resultaterne nået?

I dette regnskab er der lige som sidste år fokuseret på el, vand og varme samt affald i kommunale ejendomme. I de kommende år vil det blive forsøgt at inddrage andre områder som f.eks. vandforsyning, spildevand, vandløb, den kommunale drift.

I det forløbne år har der været afholdt møder om det Grønne Regnskab med alle skole- og børneinstitutionsledere. Dette for at informere mere præcist om, hvad den enkelte leder kan bruge regnskabet til. Efterfølgende har der været konsultationer på flere institutioner.

Udvidelsen i år består i, at alle skoler og institutioner direkte kan aflæse og sammenligne sig med andre tilsvarende.

Resultaterne taler for sig selv, men jeg vil alligevel opsummere tendenserne. De er positive og går den rigtig vej.

Hvis de samlede el-, vand- og varmemeforbrug for kommunale ejendomme i 1997 sammenholdes med 2002 er der sket et væsentligt fald i vandforbruget og en pæn reduktion i el- og varmemeforbrug. Der er gennemført og igangsat mange projekter i slutningen af 2002 og i 2003, som først vil afspejle sig i de kommende regnskaber.

På affaldsområdet er det generelle mønster ikke så klart. Arbejdet med regnskabet har givet et bedre overblik over situationen, men tendensen er hverken positiv eller negativ. Nogle institutioner er blevet bedre og andre er blevet dårligere.

Sidste år viste det sig, at der er et stort behov for en gennemgang af den enkelte institution. Dette er påbegyndt i 2003 og vil klart forbedre affaldshåndteringen, når den er gennemført.

Jeg vil igen udtrykke håbet om, at Grønt Regnskab stadig udvikler sig så de valgte indikatorer kan fremstå som pejlemærker for en positiv udvikling i Ringsted Kommune til gavn og glæde for alle brugere.

Med venlig hilsen

Benny Christensen
Borgmester

Generelt

Der er udarbejdet energiregnskab for 46 kommunale ejendomme. Ejendommene er fordelt på 5 ejendomsgrupper. Ejendomsgrupperne er: administration, plejehjem/center, kulturelle ejendomme, børneinstitutioner og skoler.

Som noget nyt er det i år muligt for hver enkelt institution at sammenligne institutionens forbrug pr. kvadratmeter for årene 1997, 2001, 2002 og med landsgennemsnittet. Det er også relevant at sammenligne forbrugstal med en anden tilsvarende institution.

Der er ikke udarbejdet grønt regnskab for svømmehallen. I efteråret 2002 blev der konstateret rørbrud på en vandledning og efterfølgende blev springbassinet lukket. Det er derfor ikke relevant at sammenligne forbrugstal for 2002 med tidligere års forbrug.

Administration

Nørregade 100, Teknisk Forvaltning, Rådhuset

Kulturelle ejendomme

Medborgerhuset, Ringsted Bibliotek, Ringsted Musikskole

Plejehjem/center

Center Zahlesvej, Hækkerupsvej 1, Ole Hansensvej 7, Plejecenter Ortved

Børneinstitutioner

Benediktegårdens Børnehave, Bengerd's Børnehus, Børnehuset Søndervang, Benløse Børnegård, Benløse Børnehave, Bøgely, Børnehaven Bjergbakken, Børnehuset Heimdal, Børnehuset Kastaniehaven, Børnehuset Toften, Dagmarasylets Børnehave, Den Frie Børnehave, Fælleshuset Åkanden, Højbohus, Lions Klub, Opalen, Ringsted Fritidshjem, Ringsted Skovbørnehave, Røde Kors Børnehave, Sct. Georggårdens Børnehave og Vuggestue, Snurretoppen, Sneslev Landbørnehave, Søholmen, Vigersted Børnehave

Skole

Allindelille Skole, Asgårdsskolen, Benløse Skole, Dagmarskolen, Kildeskolen, Kværkeby Skole, Nordbakkeskolen, Sdr. Parkskolen, Søholmskolen, Valdemarskolen, Veterslev/Høm Skole, Vigersted Skole

Forbrugstal

Forbrugstallene for el, vand og varme er fremstillet i diagrammer for at give et overskueligt billede. I diagrammerne kan forbrugstallene for år 1997, 2001 og 2002 sammenlignes. Der kan desuden sammenlignes med landsgennemsnittet.

Elforbruget er opgivet i kWh og vandforbruget er opgivet i m³. Varmeforbruget er opgivet i kWh uanset om forbruget måles i m³ gas, liter olie eller MWh fjernvarme. Alle forbrug er opgivet pr. kvadratmeter bygningsareal.

Tallene i „Det grønne regnskab“ er graddagskorrigeret. Det betyder, at forbrugstallene pr. kvadratmeter kan sammenlignes uafhængigt af, om det har været et „koldt“ eller „varmt“ år.

Hvis de registrerede og oplyste forbrugstal åbenlyst har været forkerte, eller hvis de bygningsmæssige forhold og måler-aflæsningsforholdene ikke har givet mulighed for en rimelig angivelse af forbruget, er tallene udeladt.

Affald

På affaldsområdet er det grønne regnskab udarbejdet på baggrund af et spørgeskema til de kommunale institutioner. For børneinstitutionerne, skolerne og plejehjemmene er det 2. gang regnskabet vedrørende affald udarbejdes, mens administrationen og de kulturelle institutioner er med for 1. gang. Alle de nævnte institutioner er blevet bedt om at redegøre for, hvilke affaldsordninger, der er etableret på deres institution, hvilke beholdere, der er opstillet, hvor meget der kan være i beholderne, hvem der afhenter deres affald og hvor ofte det gøres.

Arbejdet med det grønne regnskab har igen i år, givet mulighed for at sammenligne resultatet med sidste års resultater. Det har givet et overblik over, hvordan affaldsbortskaffelse har udviklet sig, hvilke institutioner der er blevet bedre og hvilke institutioner der er blevet dårligere til at bortskaffe affaldet. Nogle institutioner har fortsat brug for hjælp og vejledning.

Oplysningerne som indgår i regnskabet bliver mere og mere præcise for hvert år. Det betyder dog fortsat, at der nogle steder vil forekomme store forskelle blandt resultaterne fra sidste år og i år.

Administration

Elforbrug

Elforbruget på Teknisk forvaltning er konstant.

På Nørregade 100 er elforbruget steget med 17 % fra 2001 til 2002, årsagen til den stigning er formodentlig en udbygning af IT-afdelingen og dertil hørende serverrum.

Ultimo 2002 blev der monteret nye energirigtige lysarmaturer i alle trappe- og gangarealer. Ventilationsanlæggene er endvidere ombygget med spareventilatorer. Besparelserne vil først afspejle sig i forbrugstallene for 2003.

På Rådhuset er elforbruget steget med 4 %. Det skyldes udbygning af serverrum og evt. ombygningen.

Vandforbrug

Vandforbruget på Tekniskforvaltning er konstant.

Vandforbruget på Nørregade 100 falder støt. Det skyldes ombygning af toiletter til lavtskyllende toiletter og montering af perlatorer på vandhanerne.

På Rådhuset har vandforbruget varieret meget afhængig af hvor mange måneder Dagmarbrønden har været aktiveret. I 2003 er der monteret en trykknop i belægningen foran Dagmarbrønden, således at vandet kun løber, når knappen aktiveres.

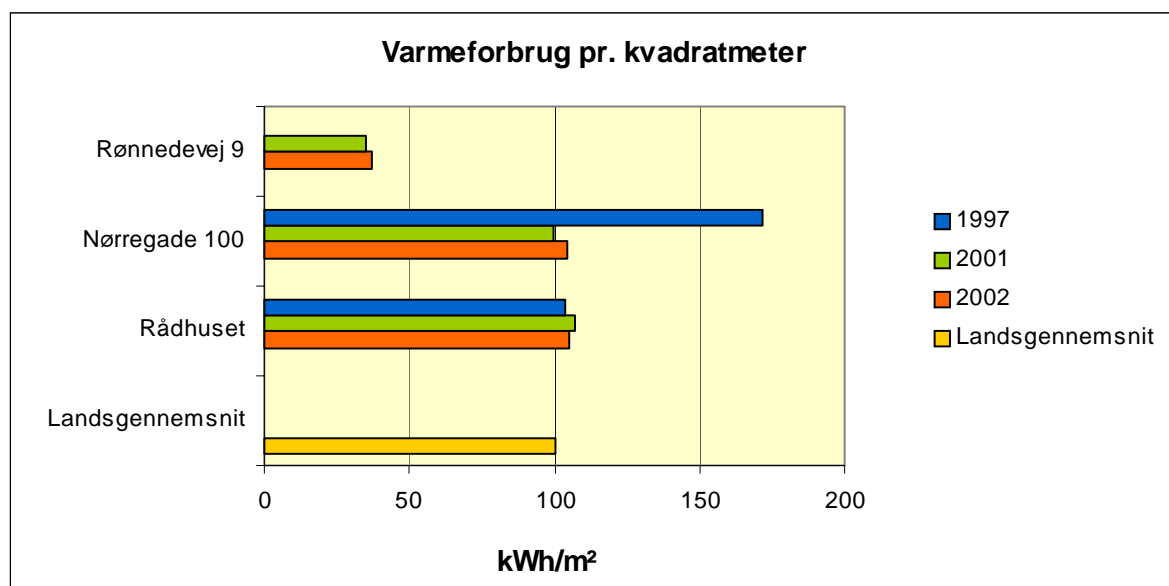
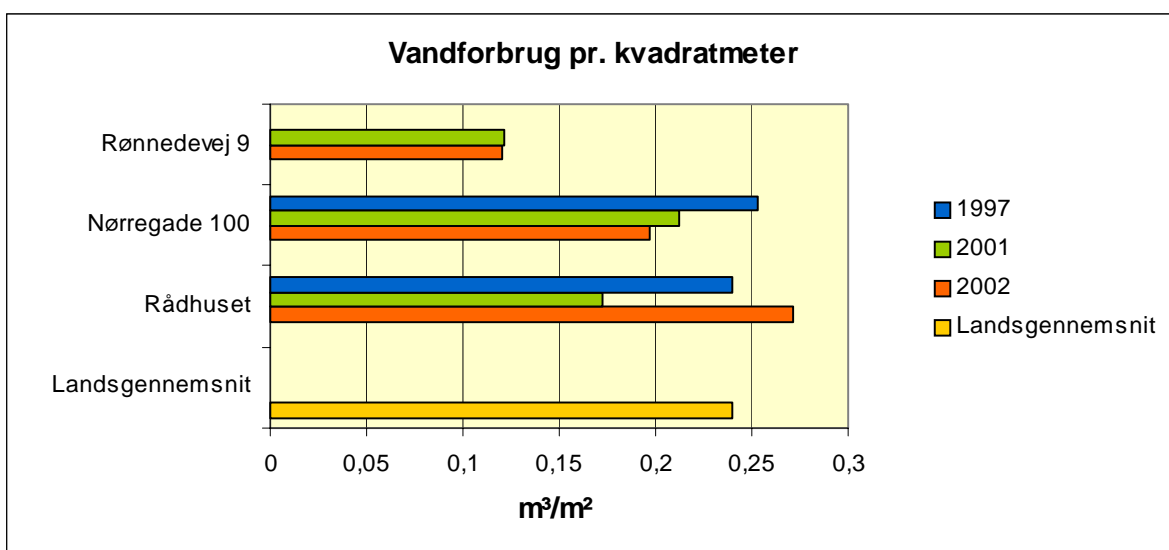
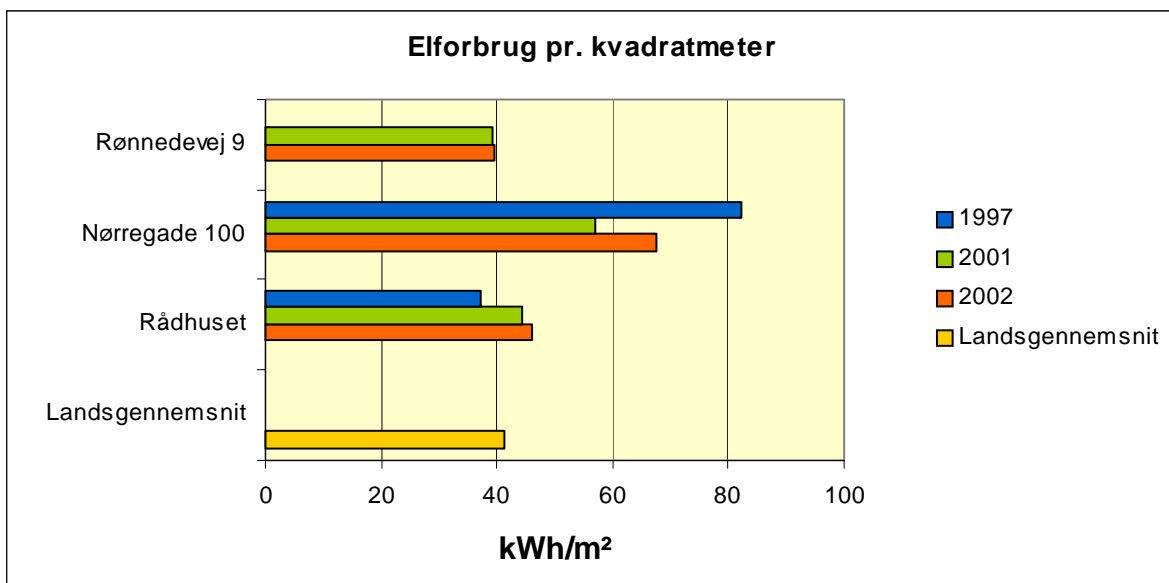
Varmeforbrug

Varmeforbruget på Teknisk forvaltning er konstant, men ligger væsentlig under landsgennemsnittet.

Varmeforbruget på Nørregade 100 ligger næsten konstant efter at anlægget blev bygget om. Varmeforbruget på Rådhuset ligger konstant.

Forbruget på Nørregade 100 og Rådhuset ligger på niveau med landsgennemsnittet.

Administration

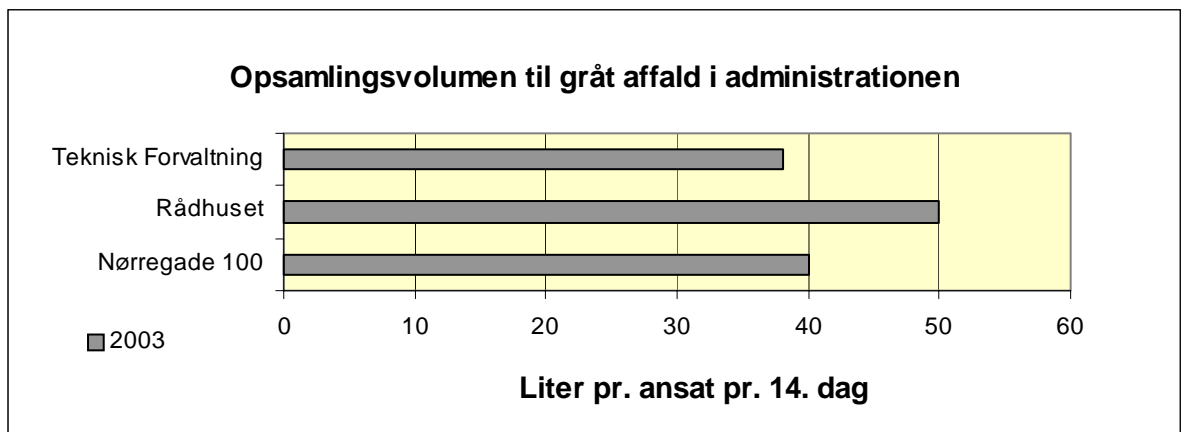
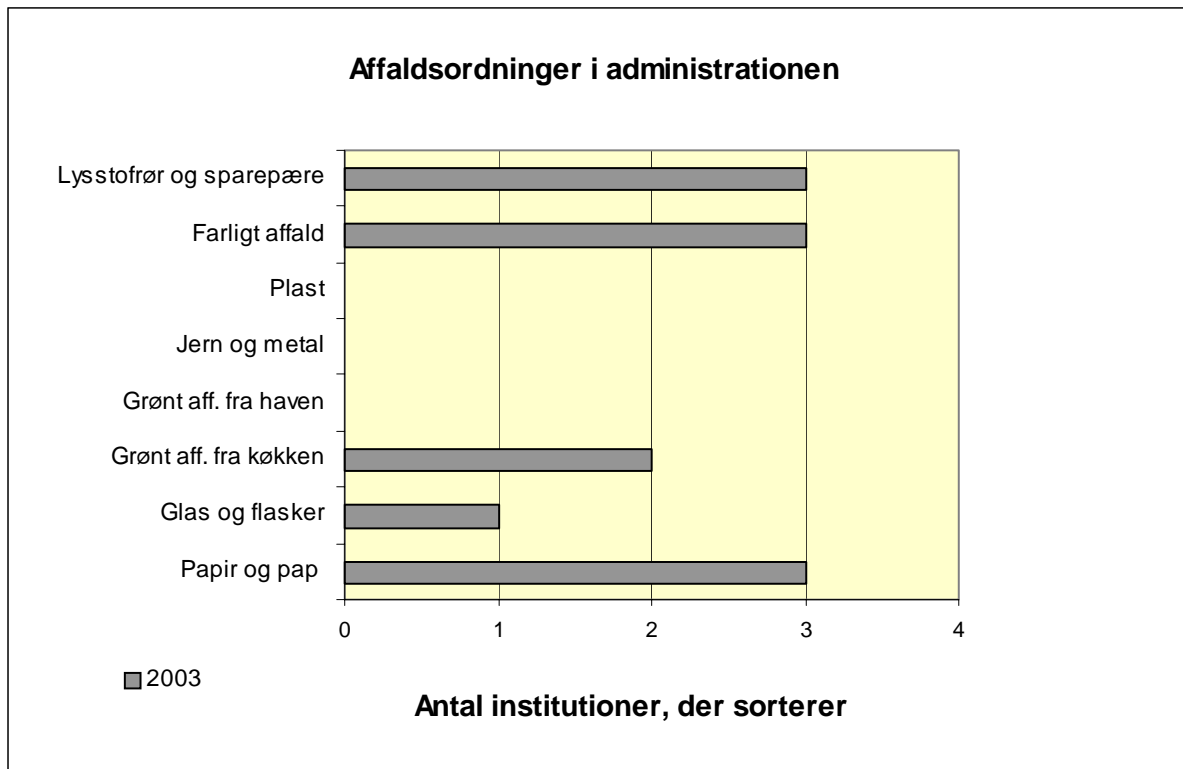
Administration

Affald

Som det ses af figuren vedrørende affaldsordninger i administrationen sorterer alle lysstofrør og sparepærer, farligt affald, pap og papir. To steder sorteres det grønne affald fra, og et sted sorteres glas og flasker fra. Der er ingen, der har etableret ordninger for plast, haveaffald eller jern og metal.

Der er endvidere udarbejdet en figur over mængden af gråt affald pr. ansat pr. 14.dag i administrationen. Som det ses af figuren svinger volumet fra 38 liter pr. person på Teknisk Forvaltning til 50 liter pr. person på Rådhuset.

Administration

Kulturelle ejendomme

Elforbrug

Elforbruget på Musikskolen er faldet med 26 % og ligger dermed under landsgennemsnittet.

På biblioteket er elforbruget faldet markant. Det skyldes montering af energisparerpære i lamperne. Forbruget er dog stadig højere end landsgennemsnittet.

Elforbruget i Medborgerhuset er steget lidt i forhold til 2001.

Vandforbrug

På Musikskolen er vandforbruget faldet til niveauet i 1997.

Vandforbruget på biblioteket er faldende igen. Stigningen i 2001 skyldes problemer med vandkunsten foran biblioteket.

I Medborgerhuset falder vandforbruget fortsat.

Vandforbruget ligger under landsgennemsnittet for alle ejendomme.

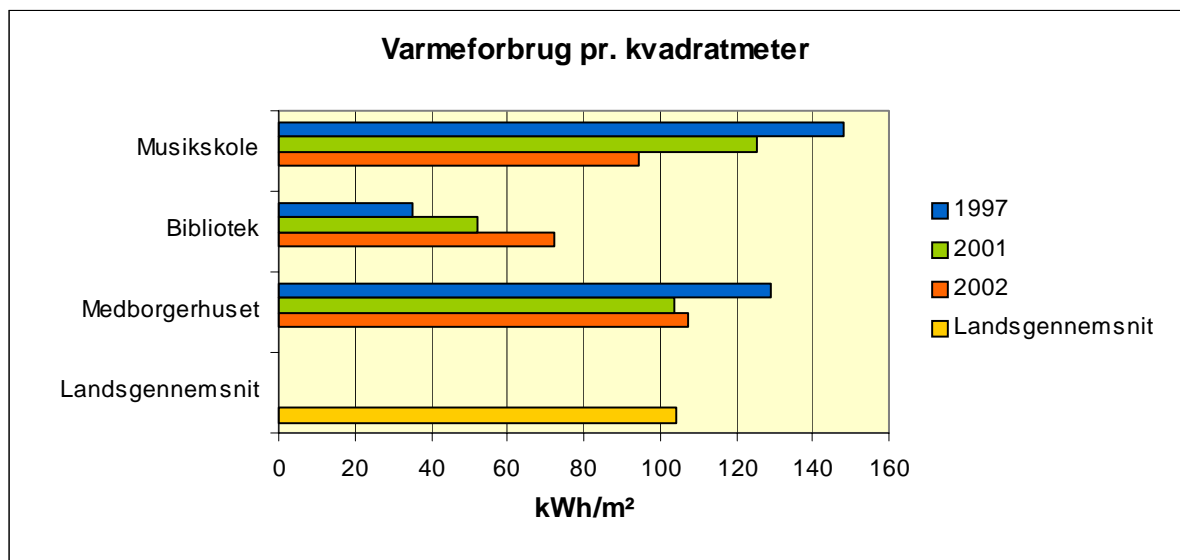
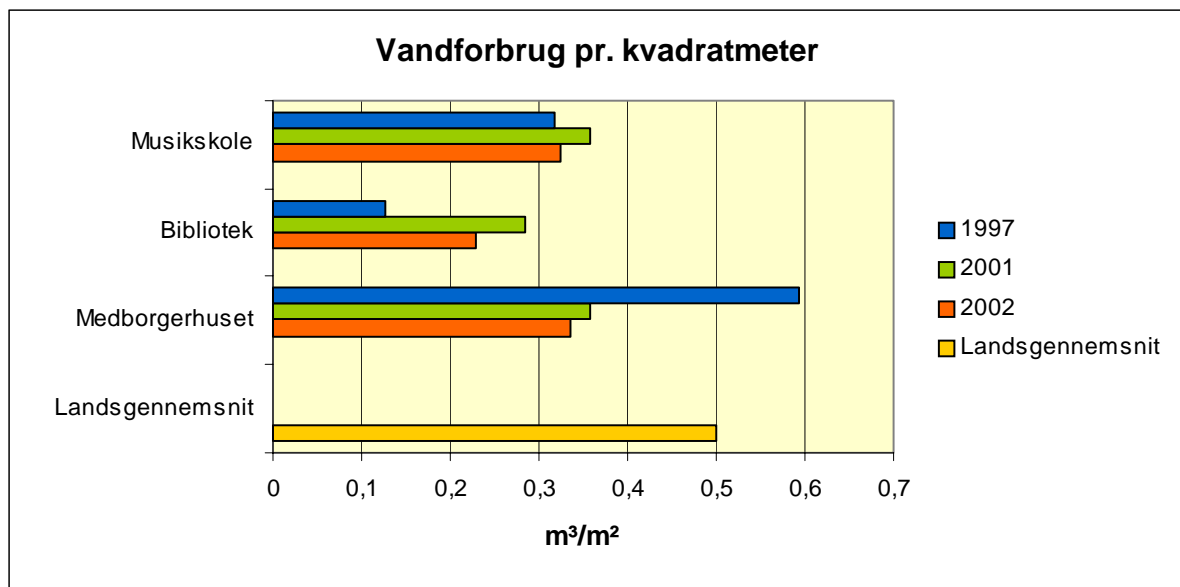
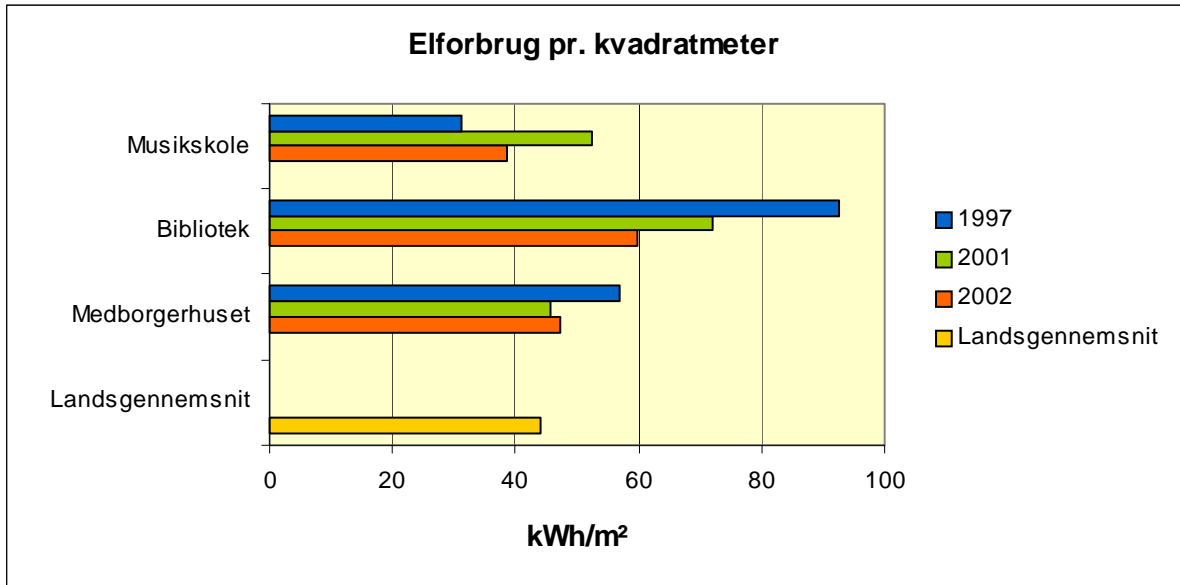
Varmeforbrug

Varmeforbruget på Musikskolen falder flot og ligger nu under landsgennemsnittet.

På biblioteket er varmekonsumet stigende. Det skyldes, at der har været problemer med automatikken. Det forventes, at varmekonsumet vil være faldende fra år 2003.

I Medborgerhuset ligger varmekonsumet i 2002 på niveau med forbruget i 2001 og landsgennemsnittet.

Kulturelle ejendomme

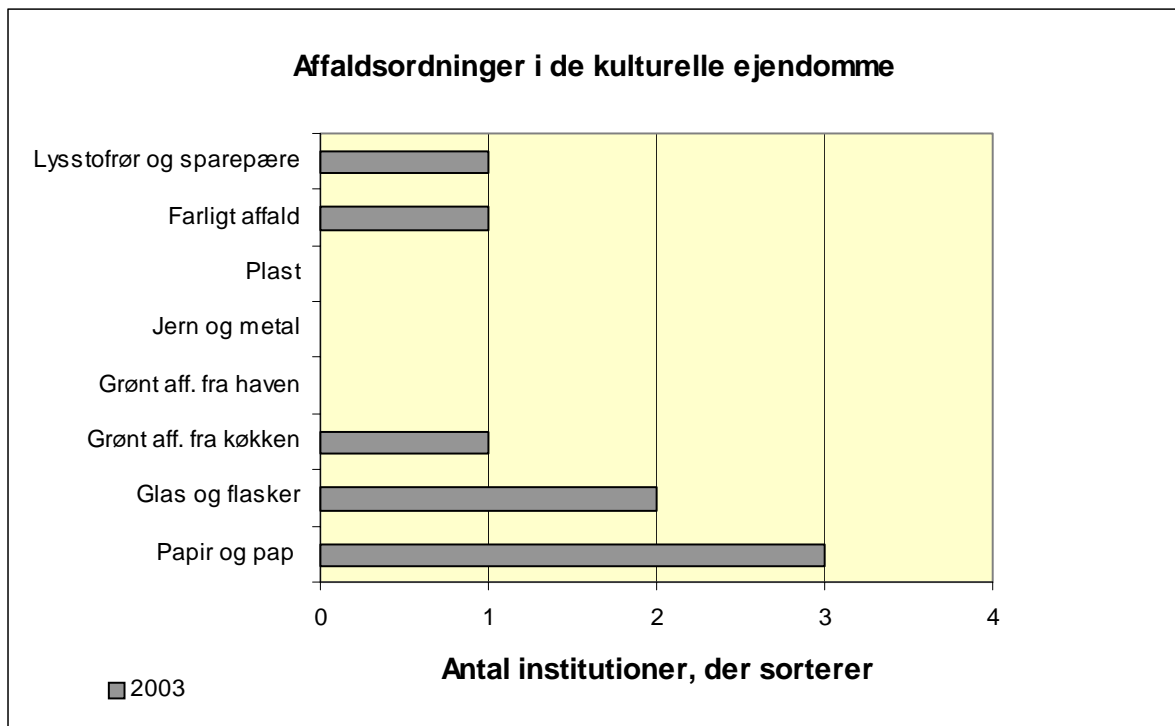

Kulturelle ejendomme

Affald

Som det ses af figuren vedrørende affaldsordninger på de kulturelle ejendomme, sorterer alle pap og papir fra. To ud af tre sorterer glas og flasker fra, og et sted sorteres lysstofrør og sparepærer, farligt affald og grønt køkkenaffald fra. Ingen steder er der etableret ordninger for plast, jern og metal eller haveaffald.

Vi har ikke udarbejdet en figur over gråt affald pr. ansat pr. 14. dag på de kulturelle ejendomme, da affaldsmængden disse steder er meget afhængig af antallet af besøgende. Disse opgørelser har vi ikke. Endvidere vil det ikke give mening at sammenligne affaldsmængden på biblioteket med affaldsmængden i medborgerhuset, da funktionerne er meget forskellige.

Plejhjem/center

Elforbrug

Elforbruget falder pænt på Ole Hansensvej 7, Hækkerupsvej 1 og Plejecenter Ortved, de ligger nu under landsgennemsnittet. På Center Zahlesvej er elforbruget steget. Det skyldes, at en hel del personale er tilflyttet stedet.

Vandforbrug

Vandforbruget er steget en lille smule på Ole Hansensvej 7, men det ligger stadig under landsgennemsnittet. På Hækkerupsvej 1 og Plejecenter Ortved er vandforbruget faldet pænt i 2002.

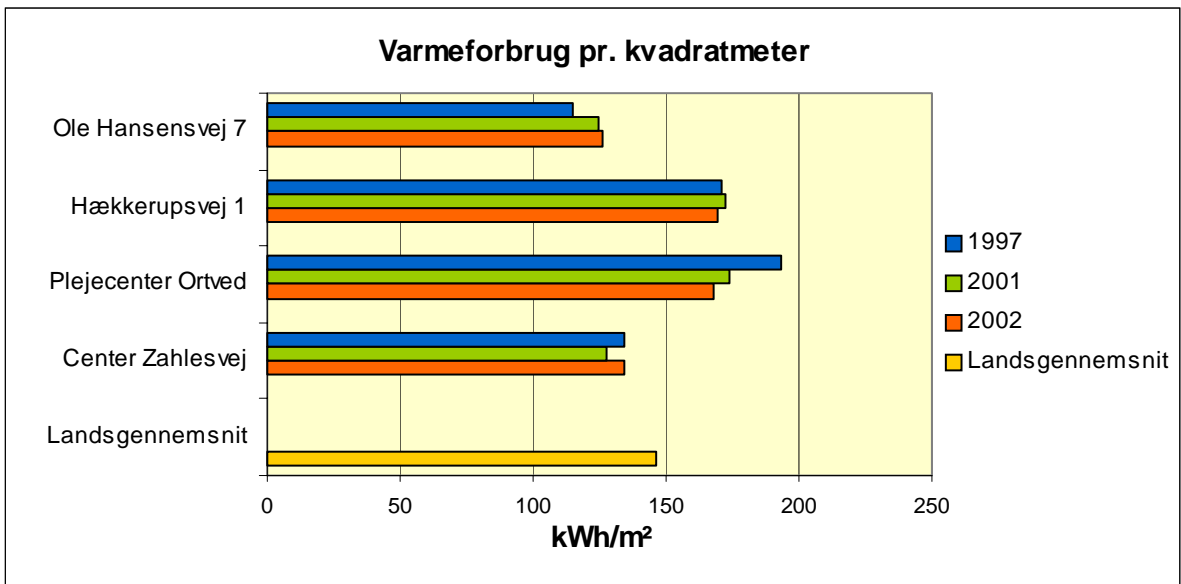
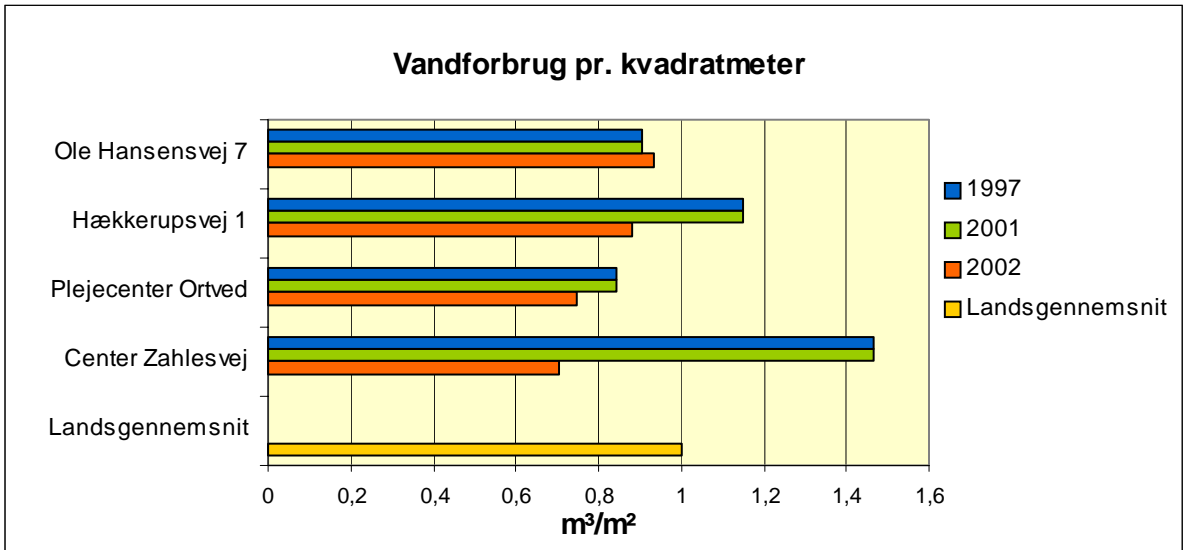
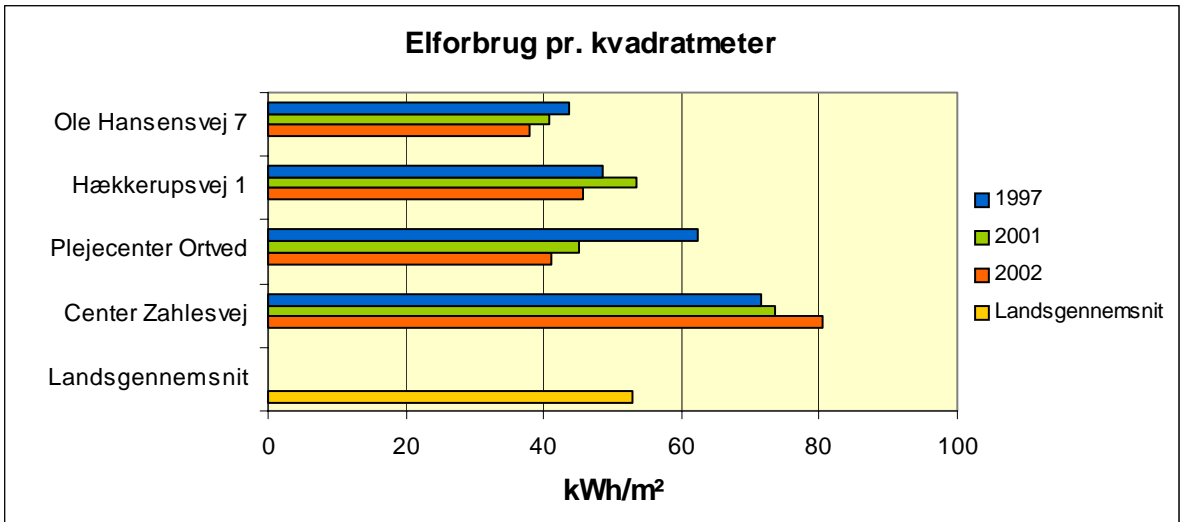
På Center Zahlesvej er vandforbruget halveret fra 2001 til 2002. Det skyldes, at toiletterne er ombygget til to-skylstoiletter, og der er monteret perlatorer og sparebruser, hvor det har været muligt.

Varmeforbrug

Varmeforbruget på Ole Hansensvej 7, Hækkerupsvej 1 og Center Zahlesvej har været let stigende eller konstant.

Varmeforbruget på Plejecenter Ortved er faldet pænt. Der forventes en yderlig reduktion i varmekonsumet fra 2003, idet der er monteret 75 m² solfanger og udskiftet gaskedel.

Plejhjem/center

Plejhjem/center

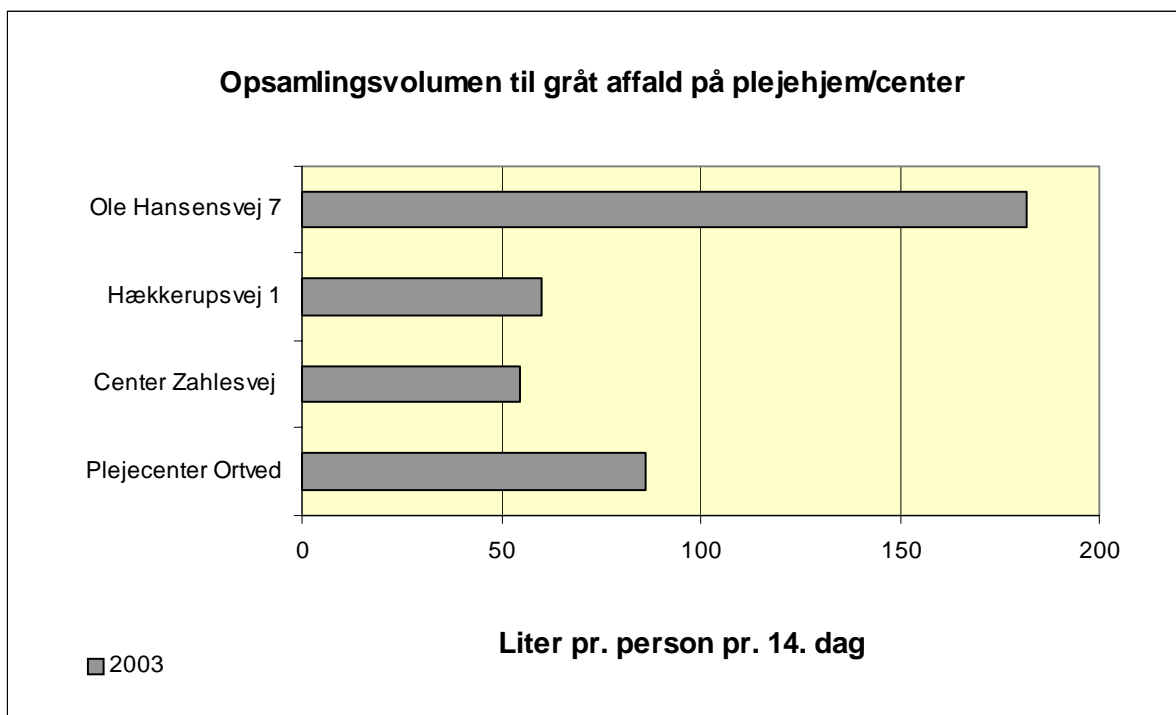
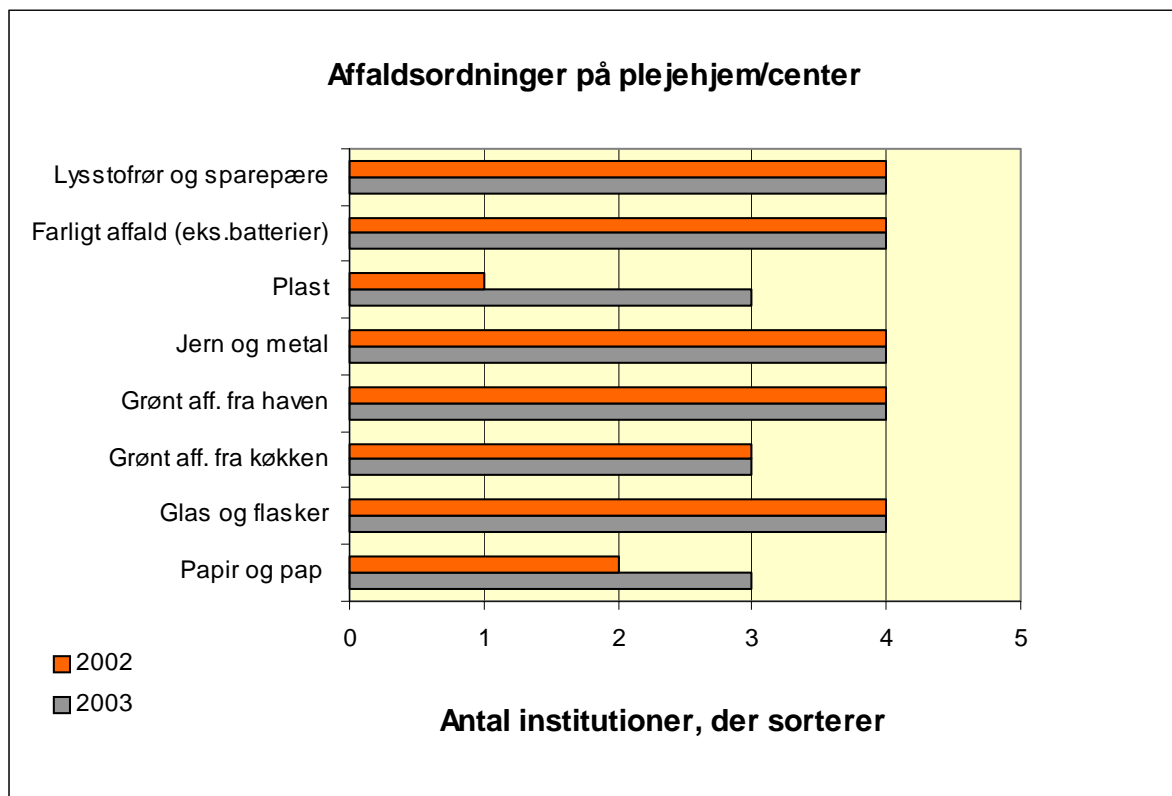
Affald

Som det kan ses af figuren vedrørende affaldsordninger på plejehjemmene sorterer alle nu farligt affald, lysstofrør samt glas og flasker, haveaffald, jern og metal fra. Tre steder sorteres pap og papir, plast og grønt køkkenaffald fra.

Der er endvidere udarbejdet en figur over mængden af gråt affald pr. bruger pr. 14. dag på plejehjemmene. Som det ses af figuren er der meget store variationer i denne mængde fra sted til sted. Noget af forklaringen hænger sammen med hvor plejkrævende brugerne er på det enkelte sted.

Da flere af plejeenheder samles på kasernen i løbet af 2005, vil der ikke blive taget initiativ til at besøge de enkelte plejehjem. Teknisk Forvaltning vil i stedet søge at få indarbejdet en optimal affaldssortering i det nye byggeri på kasernen.

Plejhjem/center

Skoler

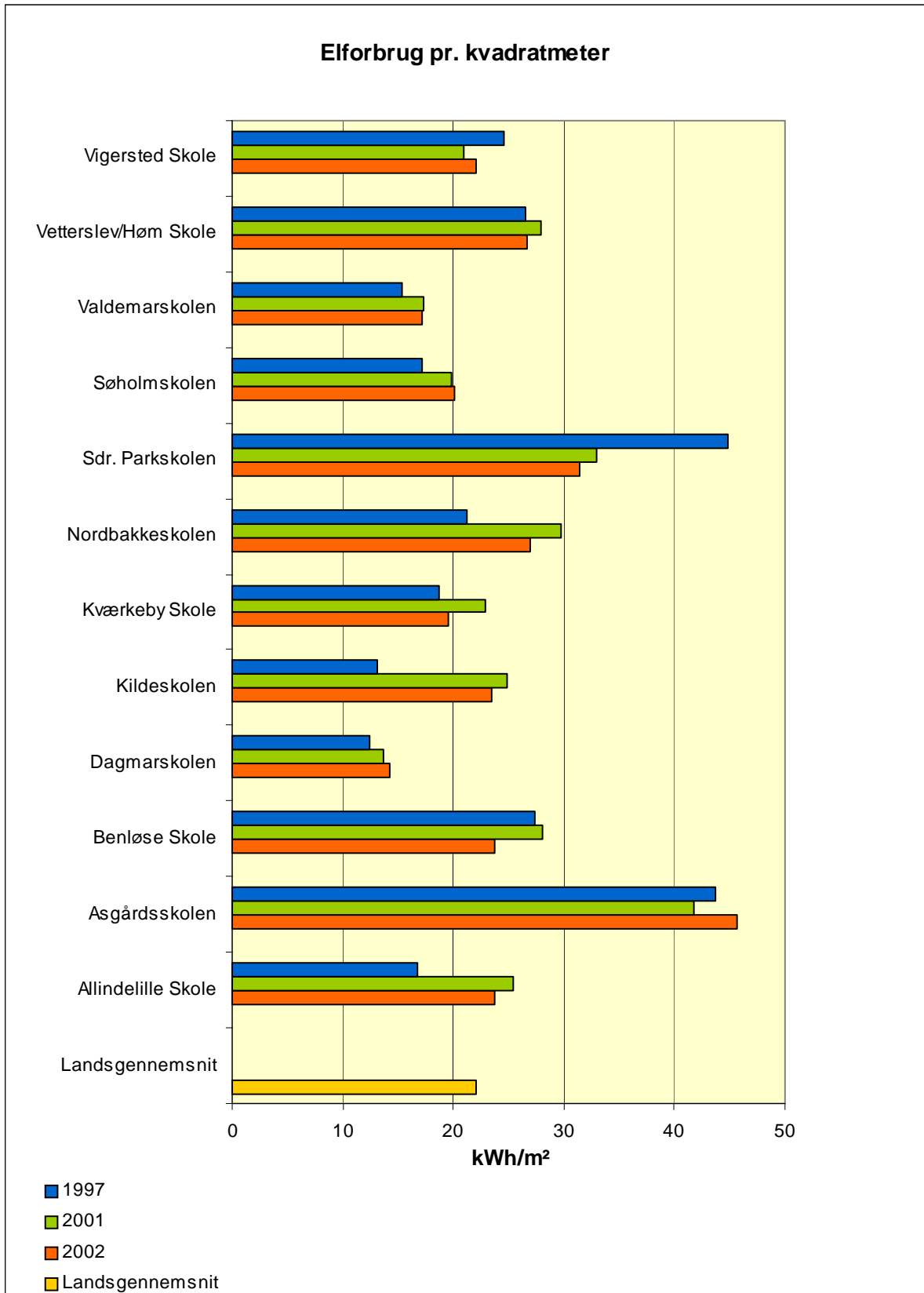
Elforbrug

Generelt set er elforbruget på skolerne steget markant fra 1997 til 2001. Det hænger sammen med den øget brug af EDB-udstyr.

I 2001 og 2002 har der været stor fokus på at reducere elforbruget på skolerne. Mange glødepærer er skiftet ud med energisparepærer, der er monteret nye energirigtige lysarmaturer i klasseværelser og på gangarealer, og der er installeret lysstyring på relevante steder.

Dette viser sig nu i elforbruget. På syv af kommunens skoler er elforbruget reduceret fra 2001 til 2002, det er ganske flot. Samlet set er elforbruget for skolerne reduceret med 3 % fra 2001 til 2002.

Skoler

Skoler

Vandforbrug

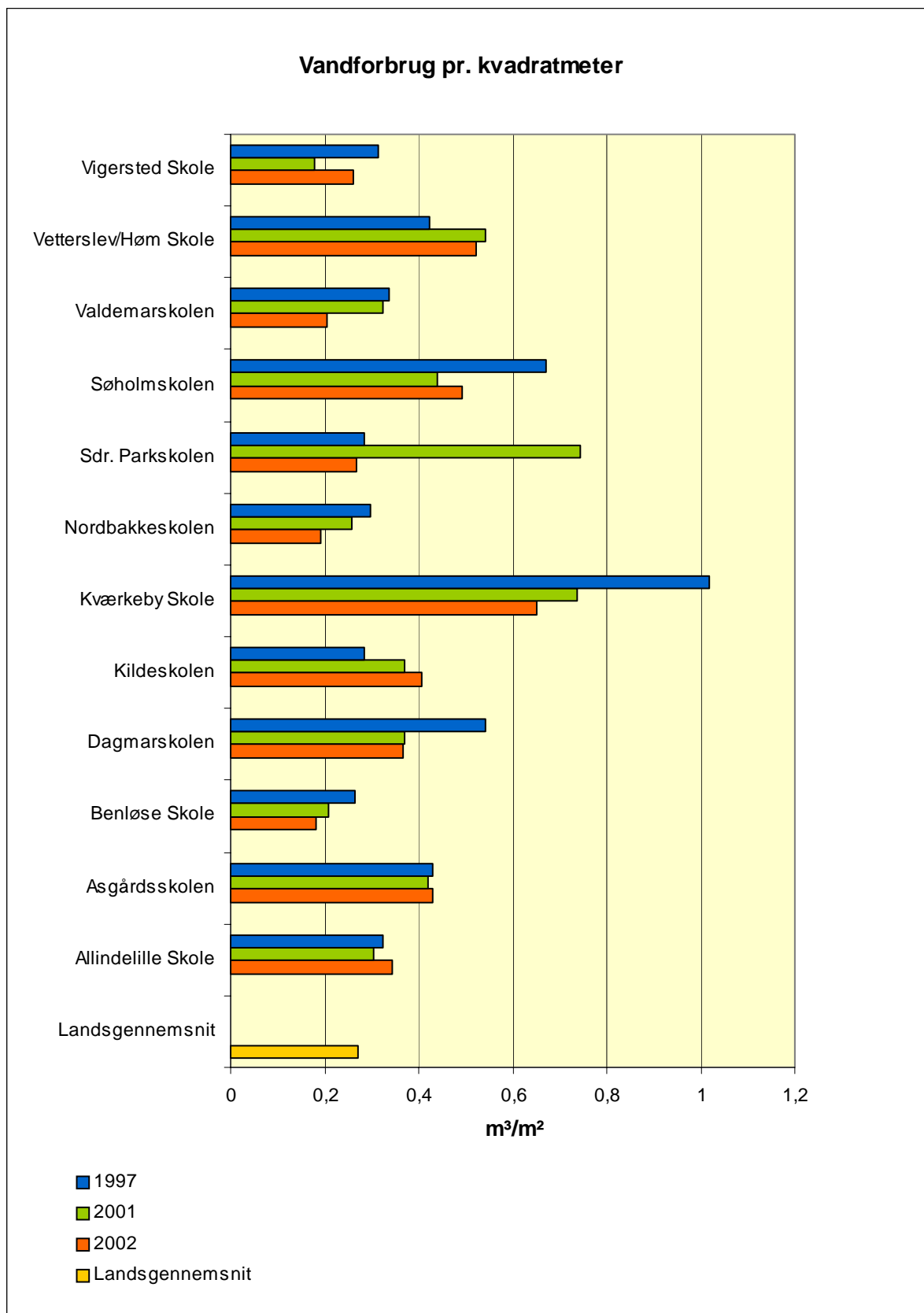
På seks af kommunens skoler er vandforbruget reduceret væsentlig. Det skyldes en øget indsats omkring løbende toiletter, dryppende vandhaner og brusere.

På Sdr. Parkskolen er vandforbruget reduceret med 66 %. Det skyldes, dels at der er udskiftet 70 toiletter, men også at gymnastiksalen ikke har været i brug de sidste måneder af 2002.

På de resterende skoler er vandforbruget steget. Der er nu en øget fokus på de skoler for at reducere vandforbruget.

Det forventes, at vandforbruget reduceres væsentlig i 2003 på Dagmarskolen i forbindelse med, at 58 toiletter er udskiftet til toskylstoiletter, der er monteret vandfri urinaler og der er monteret trykknappvandhaner.

Skoler

Skoler

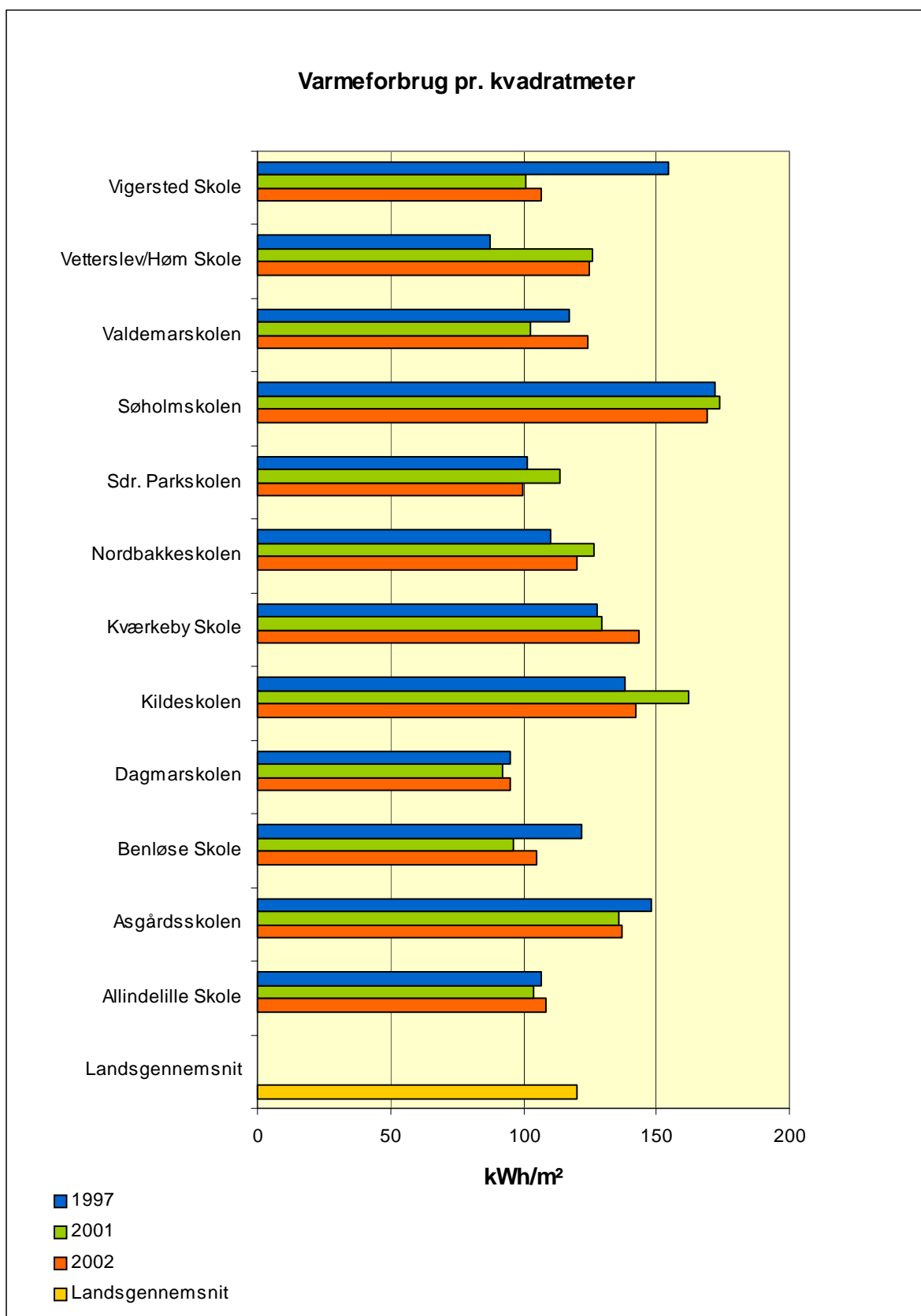
Varmeforbrug

Varmeforbruget har været stigende på mere end halvdelen af kommunens skoler fra 2001 til 2002.

Halvdelen af skolerne har et varmekonsum der ligger højere end landsgennemsnittet.

På Valdemarskolen har der været problemer med varmestyringen, men i forbindelse med rettelser af fejl i varmeudrustningen og et nyt og mere brugervenligt energistyringsprogram forventes det, at varmekonsumet reduceres fra 2003.

Der forventes endvidere en reduktion i varmekonsumet på Søholmskolen fra 2003 i forbindelse med udskiftning af en gaskedel.

Skoler

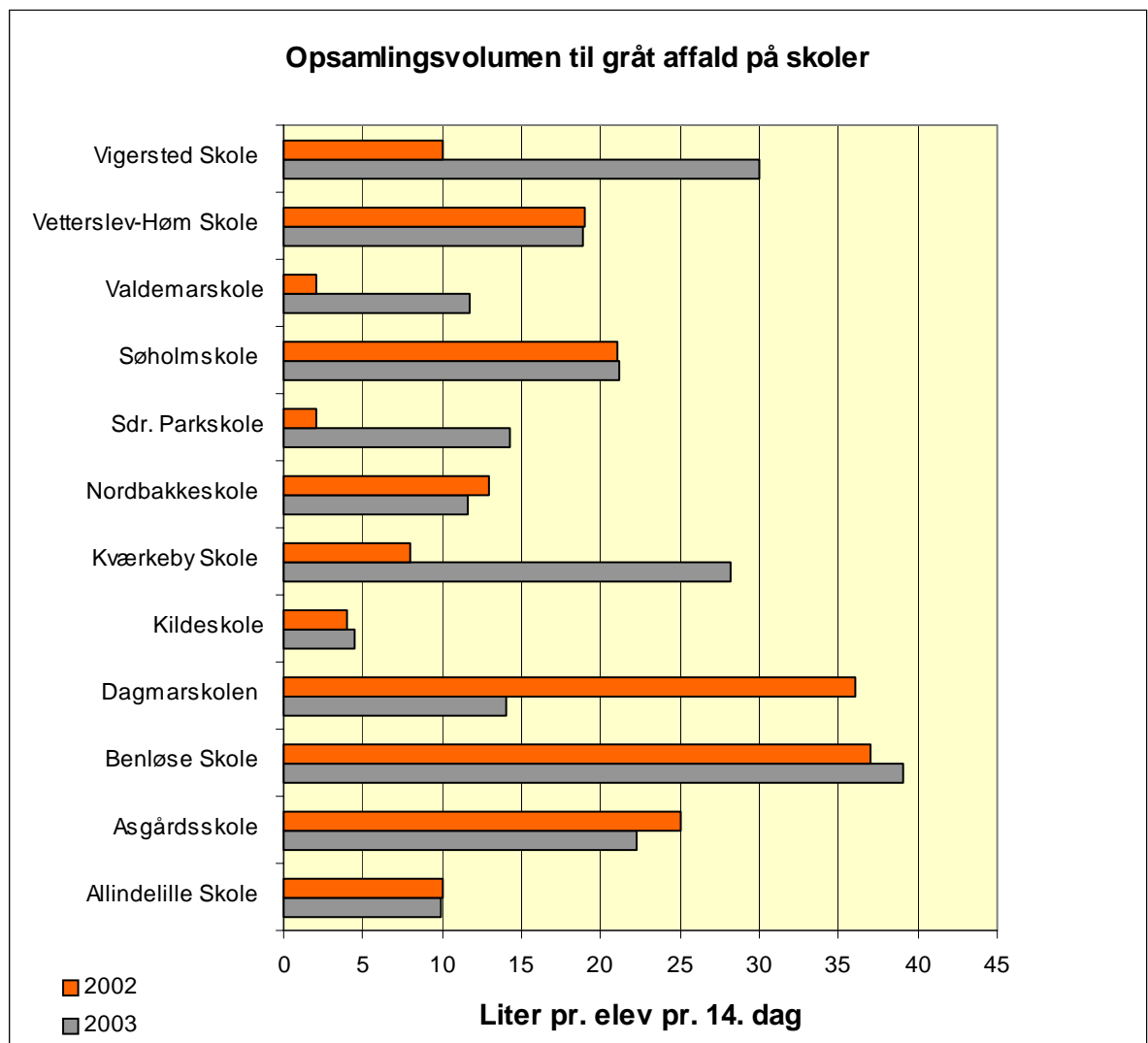
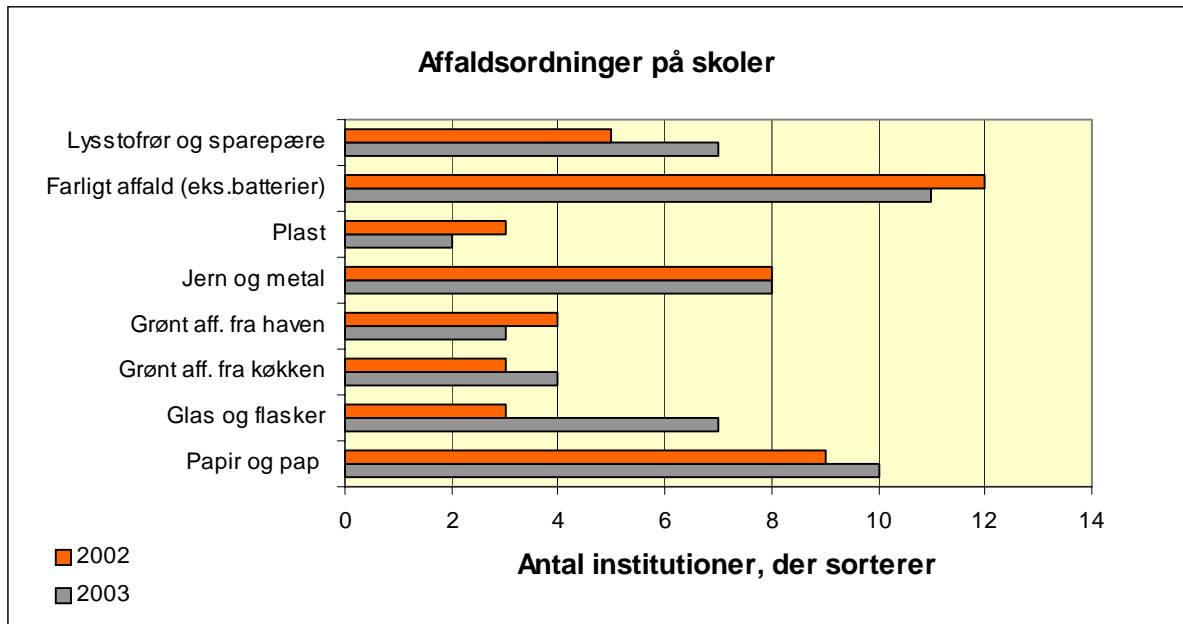
Affald

Som det ses af figuren vedrørende affaldsordninger på skolerne er der sket en forbedret sortering af lysstofrør, grønt affald fra husholdning, flasker, pap og papir, mens farligt affald, plast, grønt affald fra haven er gået tilbage.

Der er endvidere lavet en opgørelse over mængden af gråt affald (restaffald), som den enkelte skole producerer pr. elev pr. 14. dag. Som det ses af figuren, svinger dette volumen fra 5 liter pr. elev på Kildekolen til 39 liter pr. elev på Benløse skole. I opgørelsen for Benløse Skole har det ikke været muligt at fratække den affaldsmængde, som produceres i Benløse Hallen og dennes cafeteria, da alt afleveres samlet fra disse to steder.

Generelt kan man sige, at nogle af de meget gode skoler fra sidste års regnskab, i år har fået en mere moderat placering, og nogle af de dårligst placerede skoler i år har fået en bedre placering. Det skyldes primært, at data i år er blevet bedre og dermed mere sammenlignelige, hvorfor udsvinget mellem skolerne er knap så markant i år som sidste år. Der er dog fortsat stor variation af affaldsordningerne på skolerne, og derfor er det fortsat forvaltningens opfattelse, at der er et optimeringspotentiale for flere af skolerne på affaldsområdet.

Skoler

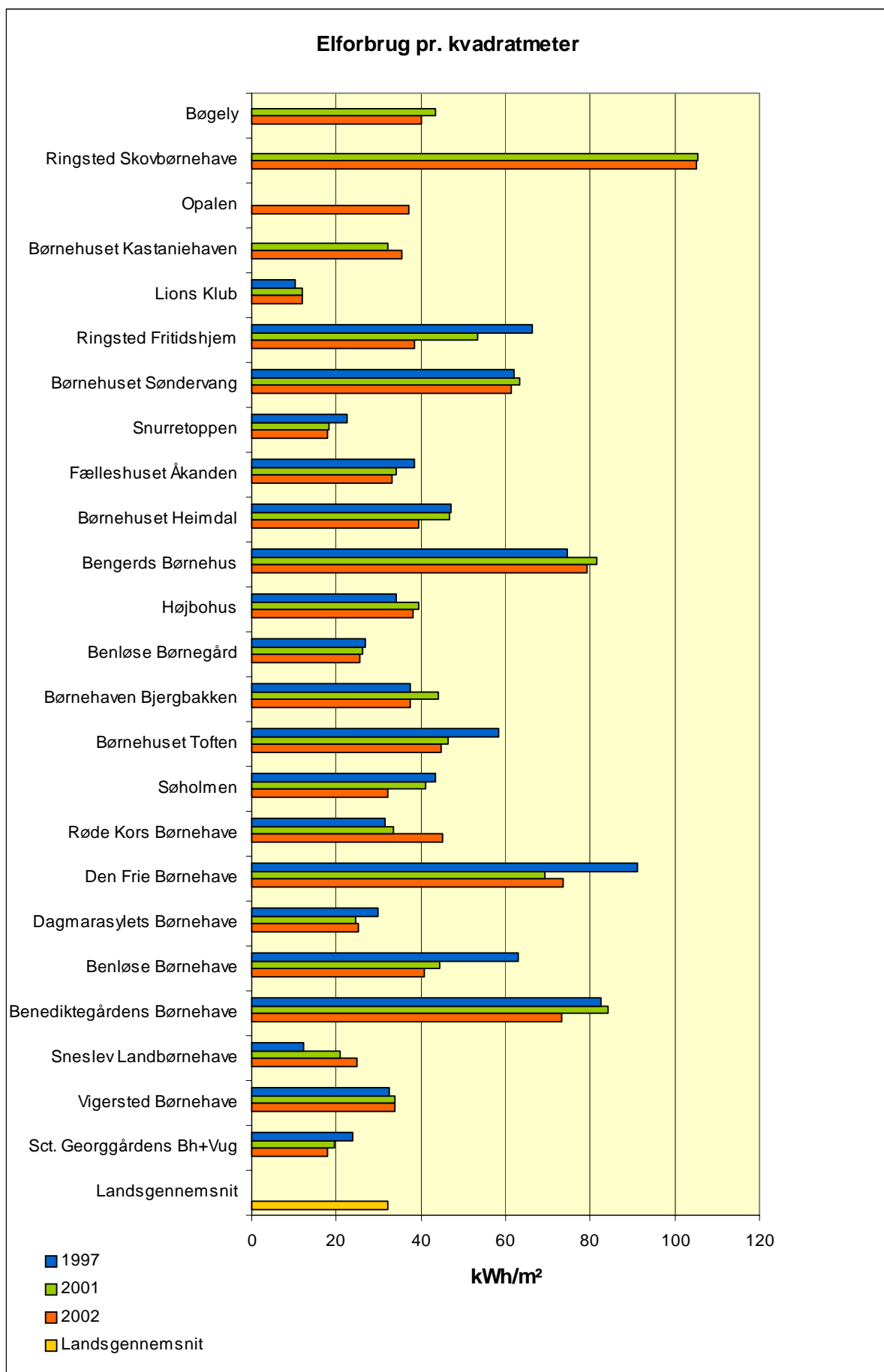
Børneinstitutioner

Elforbrug

Samlet set er elforbruget steget en anelse. Fem institutioner udskiller sig dog specielt ved at have et næsten dobbelt så stort elforbrug pr. kvadratmeter som de resterende institutioner. Det skal undersøges nærmere, hvorfor de institutioner adskiller sig så markant.

Ringsted Skovbørnehave er dog en undtagelse, idet den elopvarmes. Bjergbakkens elforbrug er reduceret. Det skyldes blandt andet, at de har fået nye energirigtige armaturer. Det forventes endvidere, at elforbruget i Bengerdts Børnehus reduceres væsentlig i 2003, da der er monteret nye energirigtige armaturer i hele institutionen.

Børneinstitutioner

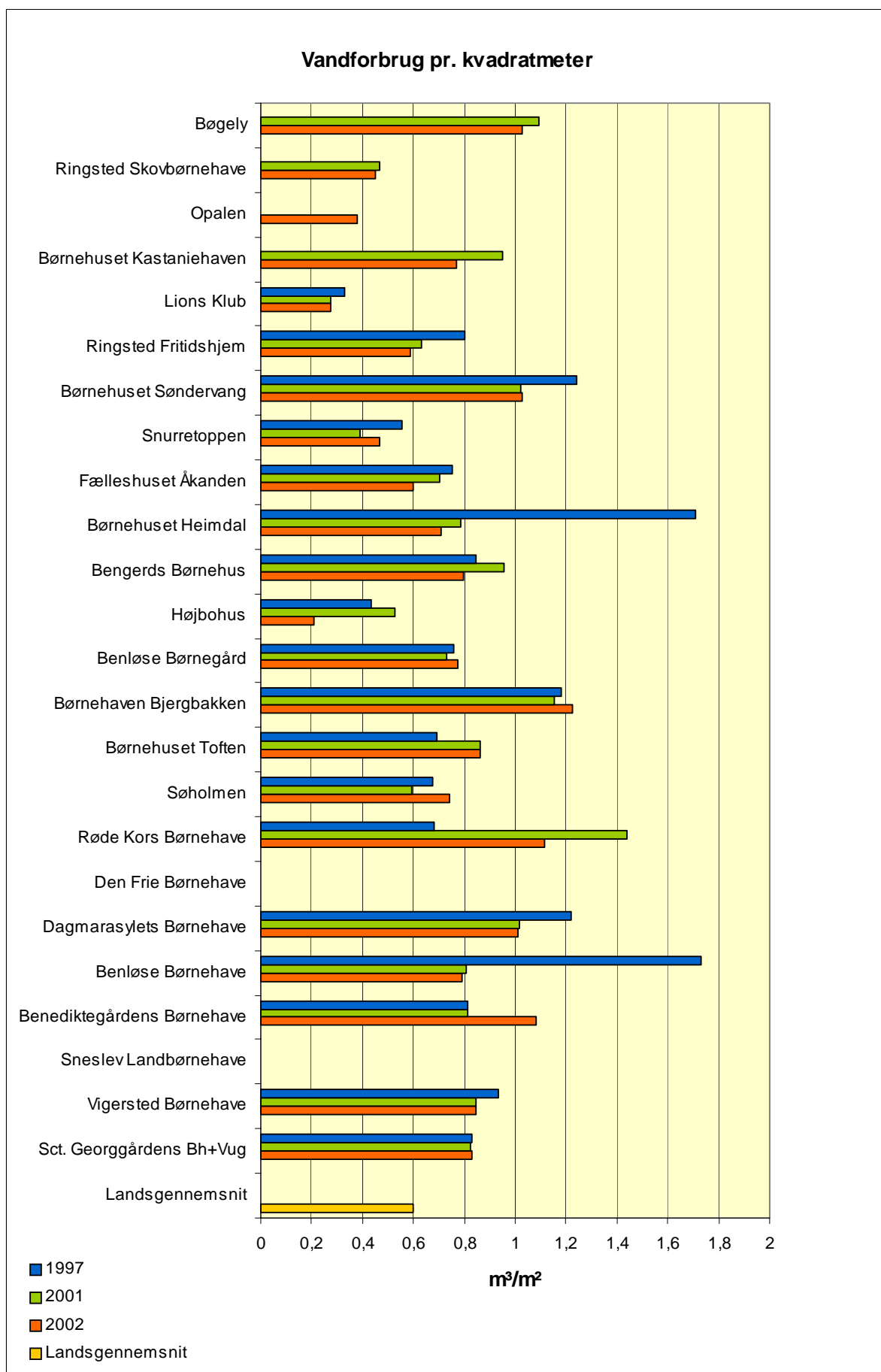

Børneinstitutioner

Vandforbrug

Vandforbruget er samlet set reduceret med 3 % fra 2001 til 2002, men det er reduceret med 16,5 % fra 1997 til 2002. Fælleshuset Åkanden, Rødekors børnehave, Bengerd's Børnehus, Kastaniehaven, Børnehuset Heimdal, og Højbohus har alle reduceret vandforbruget pænt.

Sneslev Landbørnehave og Den fri Børnehave har ikke selvstændige vandmålere.

Børneinstitutioner

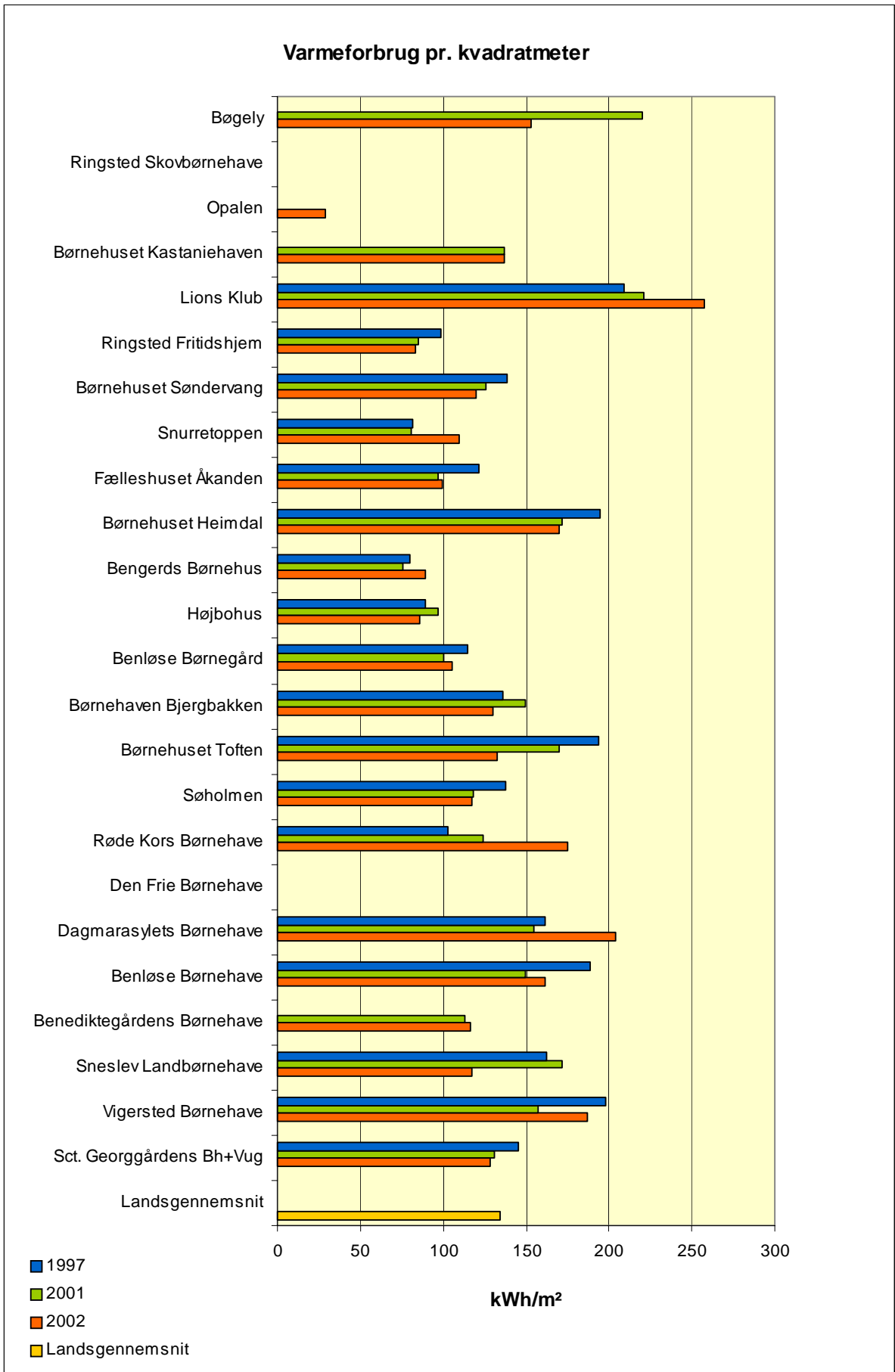
Varmeforbrug

Samlet set er varmemeforbruget steget med 6 % fra 2001 til 2002. Det skal nævnes, at varmemeforbruget er reduceret pænt på Bøgely, Bjergbakken, Børnehuset Toften og Sneslev Landbørnehave.

I 2002 er det gennemsnitlige forbrug 108 kWh/m² i Ringsted kommune, landsgennemsnittet er 138 kWh/m².

Varmeforbruget i Lions Klub er steget meget i perioden fra 2001 og til 2002. Tal fra forbruget i 2003 viser, at varmemeforbruget er på vej ned igen.

Den Frie Børnehave har ingen separat varmemåler.

Børneinstitutioner

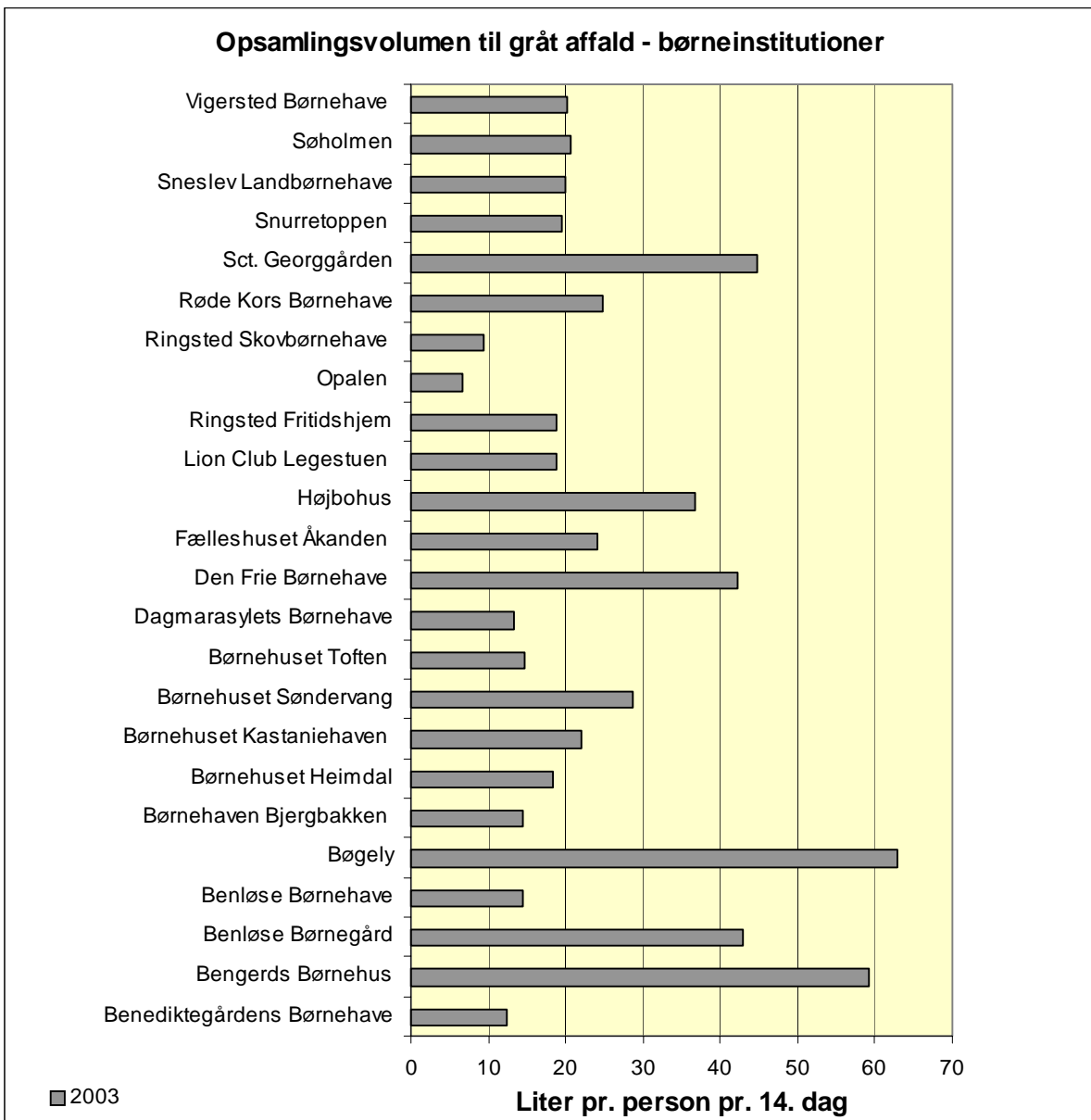
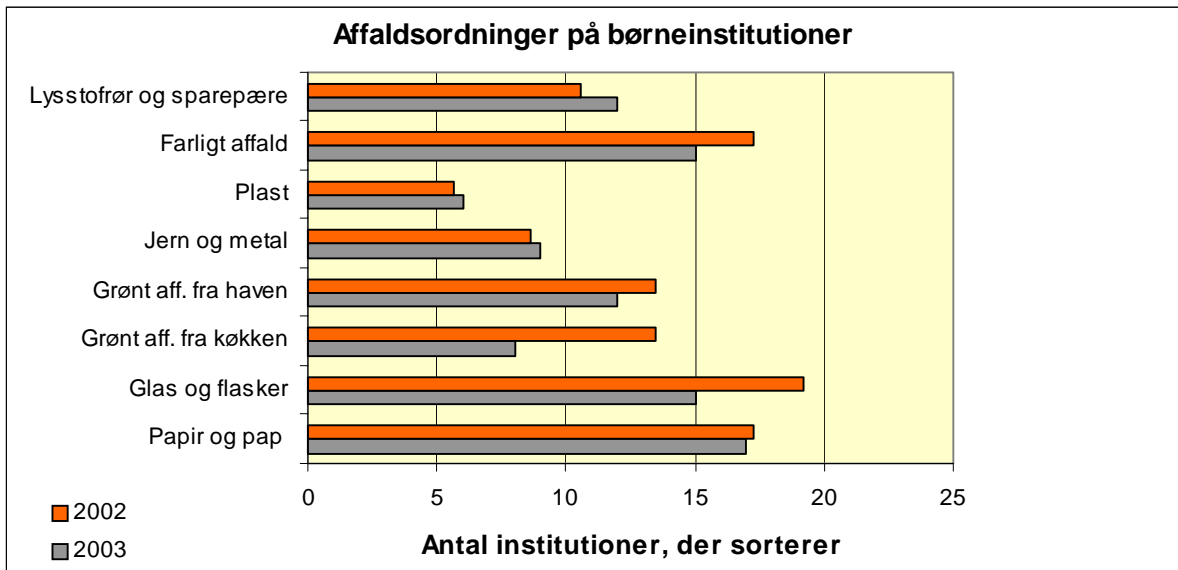
Affald

Som det ses af figuren vedrørende affaldsordninger på børneinstitutionerne er der i år færre institutioner, der har ordninger for farligt affald, grønt affald, glas og flasker end der var sidste år. Det hænger givetvis sammen med den generelle omlægning af dagrenovationssystemet, der er sket i september 2003. Her blev indsamling af glas og grønt affald i Bates systemet stoppet, og disse beholdertyper var der flere institutioner, der hidtil havde benyttet sig af. Flasker skal nu afleveres i et kubesystem og grønt affald komposteres, hvilket institutionerne lige skal have sat i system. Til gengæld har flere institutioner etableret ordninger for plast, jern og metal, lysstofrør og sparepære.

Der er endvidere lavet en opgørelse over mængden af gråt affald (restaffald), som den enkelte institution producerer pr. bruger pr. 14. dag. Som det ses af figuren, svinger dette volumen fra 7 liter pr. bruger i Ringsted Kulturhus Opalen til 63 liter pr. bruger i Bøgely. En del af forklaringen er selvfølgelig aldersgruppen som institutionen dækker. I vuggestuer produceres der generelt mere affald (bleer) end i børnehaverne som igen producerer mere affald end fritidshjemmene.

Generelt viser figurerne dog, at der for enkelte institutioner burde være et potentiale for at sortere affaldet bedre, således at mængden af restaffald ikke udgør så stort et volumen pr. bruger som det er tilfældet i dag. Teknisk Forvaltning vil i 1. kvartal 2004 kontakte disse børneinstitutioner med henblik på iværksættelse af bedre sorteringsvaner.

Børneinstitutioner

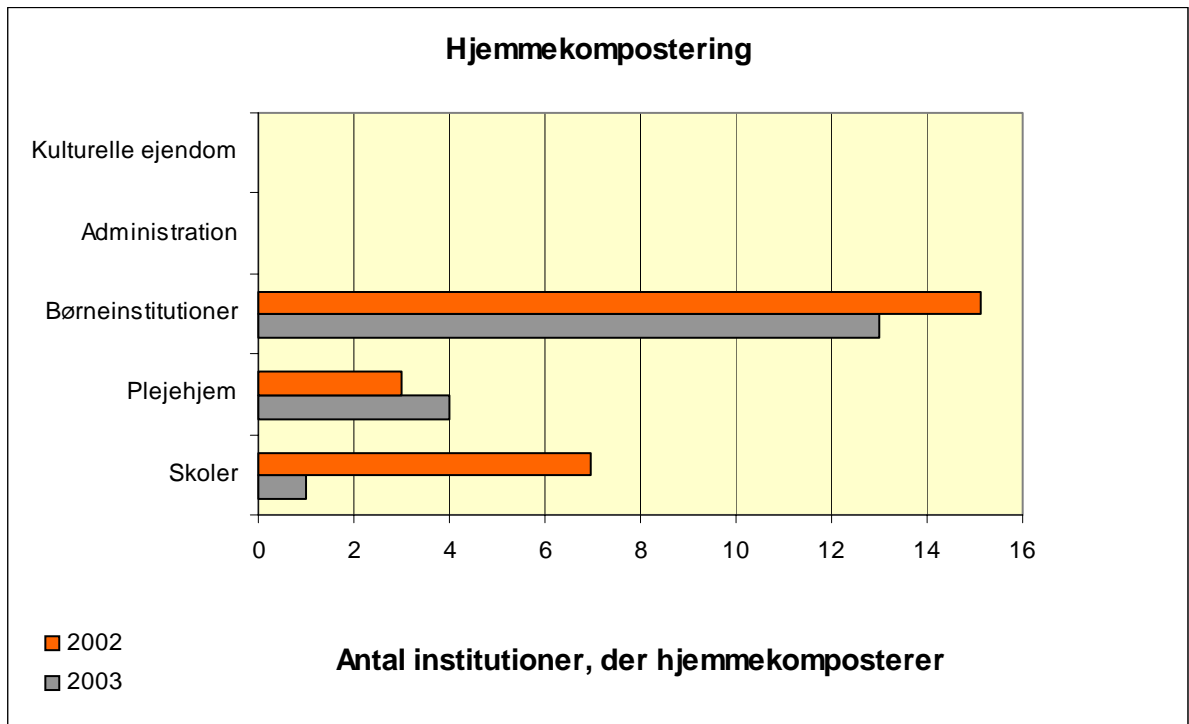

Hjemmekompostering

Som man kan se ud fra figuren, hjemmekomposterer hverken de kulturelle ejendomme eller enhederne i administrationen. Antallet af børneinstitutioner og skoler, der hjemmekompostere er faldet mens alle plejehjemmene nu har sat gang i komposteringen.

Hjemmekompostering

Konklusion

El-, vand- og varmemeforbrug

Hvis de samlede el-, vand- og varmemeforbrug for administration, plejehjem/center, kulturelle ejendomme, børneinstitutioner og skoler sammenlignes i 1997 og 2002 ser billedet således ud:

Elforbruget er reduceret med 9 %, vandforbruget er reduceret med 21 % og varmemeforbruget er reduceret med 6 %.

En tilsvarende sammenligning for 2001 og 2002 ser således ud: elforbruget er reduceret med 3 %, vandforbruget er reduceret med 14 % og varmemeforbruget er steget med 3 %.

Der er gennemført og igangsat mange el-, vand- og varmeprojekter i slutningen af 2002 og i 2003, resultatet af de projekter vil først afspejle sig i forbrugstallene for 2003 og 2004.

Det fremgår af diagrammerne, at der stadig er et stort potentiale for at reducere el-, vand- og varmemeforbruget yderligere.

Affald

Generelt er udarbejdelse af grønt regnskab på affaldsområdet med til at sætte fokus på affaldssorteringen ude i institutionerne. Det er ikke muligt ud fra de eksisterende tal at konkludere, at institutionerne generelt er blevet bedre eller dårligere til at sortere, men der er kommet mere fokus på området.

Af besvarelserne fra institutionerne fremgår det, at flere institutioner er interesseret i mere færdige løsninger på affaldsområdet. Det skal helst være nemt at få affaldsløsningerne sat i gang, og de skal kunne tilpasses den enkelte institutions behov for udstyr og tømningsfrekvens. Barriererne er viden, motivation og ressourcer hos personalet.

Teknisk Forvaltning vil i 2004 arbejde på at få formidlet de allerede eksisterende løsninger på affaldsområdet ud til de enkelte institutioner samt undersøge muligheden for at få etableret flere færdige løsninger for institutionerne. Endvidere vil forvaltningen kontakte de institutioner, der åbenlyst kunne sortere affaldet i yderligere fraktioner end det sker i dag, med henblik på at skabe en bedre affaldssortering.

Grønt Regnskab 2002 er udarbejdet af Ringsted Kommunes Tekniske Forvaltning.

For yderligere oplysning kontakt:

Teknisk Forvaltning
Rønnedevej 9
4100 Ringsted
Tlf.: 57 62 63 00
E-mail: tf@ringsted.dk

Idé og layout: Teknisk Forvaltning
Tryk: Teknisk Forvaltning
Papirkvalitet: Svanemærket Evolve Business

